

VUE DE LA DOMAINE D'ANJALA
 près de la rivière de Kymmene.

RAKKAUDESTA RAKENNUKSIIN

Cygnaeuksen galleriassa tarjosi vuoden alkupuolella erilaisen näkökulman suomalaiseen kulttuurimaisemaan ja teollistumisen historiaan. Pienimuotoinen näyttely houkutteli syventymään rakennuksiin ja niihin liittyvään elämään. Esimerkiksi 1800-luvulla maalatun koskimaiseman ja esille pantujen rakennusfragmenttien välille hahmottuva maailma oli kutkuttavan runsas. Taiteen ohessa välityi tarkkaavaiselle katsojalle myös nautittava annos tietoa. Rakkaudesta rakennuksiin -näyttely liittyi 25-vuotiaan Museoviraston rakennushistorian osaston toimintaan.

Museoviraston rakennushistorian osaston keskeisiä toimialoja ovat rakennussuojelu ja restaurointi. Tässä näyttelyssä esillä olleet teokset eivät kuitenkaan olleet rakentamista, korjausta tai suojelua silmällä pitäen tehtyjä, vaan asukkaiden ja ohikulkijoiden muisti- ja muistokuvia menneiltä ajoilta. Mukana olleet rakennus- ja interiörökuvat esittelivät rakennuksia eri puolilta maamme. Joukossa oli kirkkoja, kartanoita, teollisuusrakennuksia ja torppia. Rakennuksia ja asuin-

miljöötä kuvattiin taiteen keinoin. Näitä öljy- ja vesivärimaalauksia sekä piirustuksia voidaan nykypäivänä käyttää dokumentteina ja kunnossapidon apuna sekä teoksissa kuvatuissa että muissa samankaltaisissa ja -aikaisissa kohteissa.

Rakkaudesta rakennuksiin -näyttelyssä olivat edustettuina sekä nimekkäät taiteilijat kuten Albert Edelfelt, Magnus von Wright ja Arvid Liljelund että harrastelijat, joiden arkkitehtuurikuvat on tehty joskus enemmän

kiintymyksellä kuin taidolla. Monet näyttelyn teoksista sisältävät paljon puhuvia yksityiskohtia rakennuksista itsestään ja niitä ympäröineestä elämästä. Näin ollen ne ovat arvokkaita lähteitä laajemmassa kulttuuri-historiallisessa mielessä.

Näyttelyn teokset koottiin Museoviraston kuva-arkiston, Kansallismuseon ja Cygnaeuksen gallerian kokoelmista. Valikoima oli luonteeltaan satunnainen ja epäyhtenäinen, koska se perustui museo-kokoelmiin kertyneeseen aineistoon, joka ei välttämättä ole määrätietoisin ja suunnitelmallisen keruun tulosta. Useat teokset olivat kuitenkin ensimmäistä kertaa nähtävänä suurelle yleisölle.

Taideteosten lisäksi näyttelyssä oli rakennusten koriste- ja rakennefragmentteja rakennushistorian osaston kokoelmista. Mukana oli mm. paanuja Tyrvään Pyhän Olavin kirkon katosta ja koristevoluutteja Hotelli Kämpistä Helsingistä.

Teksti perustuu Rakkaudesta rakennuksiin -näyttelymonisteen johdantoon, jonka on kirjoittanut tutkija Jouni Kuurna Museoviraston kuva-arkistosta. Näyttelyyn liittyvä moniste kertoo näyttelyn teoksista ja taiteilijoista. Luettelon hinta on 10 mk ja sitä voi ostaa Cygnaeuksen galleriasta. Kirjoittaja toimii tutkijana Cygnaeuksen galleriassa.

Cygnaeuksen galleria syntyi professori Fredrik Cygnaeuksen (1807–1881) taidekokoelmasta, jonka hän lahjoitti testamentissaan Suomen kansalle. Museo sijaitsee vuonna 1869 valmistuneessa kesähuillassa, joka oli osa Cygnaeuksen testamenttilahjoitusta.

Cygnaeuksen galleria on avoinna ke 11–19, to–su 11–16, ma–ti suljettu.
Pääsymaksu 15/10 mk, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi.
Kallioliinantie 8, 00140 Helsinki. Puh. 656 928.

Satu Rinnemaa

Ylhäällä: Korkeakoski (Högfors), Kymi. Alexander Amatus Thesleffin quassi, 1800-luvun alku. Kuva Museovirasto.
Keskellä: Hämeenlinnan pappila, Magnus von Wrightin öljymaalaus 1865. Alhaalla: Kytäjän (Nääs) kartano, Nurmijärvi. Tuntemattoman taiteilijan vesivärimaalaus

